

تأثیر عملکرد مدیریت شهری بر ارتقاء کیفیت زندگی شهروندان (مطالعه

موردی: شهر سراب دوره)

هوشنگ رستمی نیا*

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری و شهردار چگنی، آدرس رایانانه (h.rostaminia93@gmail.com)

چکیده

رشد و گسترش روزافزون مناطق شهری و پیدایش محله های عرفی متعدد در طی زمان موجب شده تا مدیران و برنامه ریزان شهری نتوانند در محله های شهر عملکرد یکسانی را در زمینه مدیریت شهری و ارتقاء سطح کیفیت زندگی شهروندان اعمال نمایند. هدف تحقیق بررسی میزان رابطه عملکرد مدیریت شهری با کیفیت زندگی شهروندان در محله های شهر سراب دوره می باشد. روش تحقیق حاضر توصیفی - تحلیلی و کاربردی است. برای سنجش عملکرد مدیریت شهری زیر معیارهای تأسیسات و تجهیزات شهری، شبکه معابر، فراهم نمودن خدمات شهری، حمل و نقل و نور محله و برای سنجش کیفیت زندگی شهروندان از زیرمعیارهای بعد ذهنی و عینی استفاده شده است. نمونه ای مشتمل بر ۲۸۵ نفر ساکنین شهر سراب دوره از جامعه آماری ۱۰۹۶ نفری با استفاده از فرمول کوکران به نسبت جمعیت محله های شهر سراب دوره و به روش تصادفی ساده انتخاب گردید و اطلاعات لازم توسط پرسشنامه های مدیریت شهری و کیفیت زندگی شهروندان که میزان پایایی آن ها به ترتیب ۰/۹۲۶ و ۰/۹۴۵ بود، جمع آوری و در نرم افزارهای Excel، SPSS و GIS با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی (ضریب همبستگی اسپیرمن) تجزیه و تحلیل شده است. نتایج گویای آن است که بین میزان عملکرد مدیریت شهری با کیفیت زندگی شهروندان (ابعاد عینی و ذهنی) در محله های شهر سراب دوره رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: عملکرد مدیریت شهری، کیفیت زندگی شهروندان، محله های عرفی، شهر سراب دوره.

۱- مقدمه

شهر حاصل کارکرد بخش های مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و ... است و توسعه یابی خود را در عملکرد متقابل این بخش ها در سطوح ملی، منطقه ای و محلی می یابد و از آن ها تأثیر می پذیرد. به عبارت دیگر، شهر یک مفهوم یکپارچه است و باید همه مسائل آن را در ارتباط با یکدیگر مورد ارزیابی قرار داد و هر نوع مدیریتی که بخواهد برای شهر تعریف شود، مجبور است از پیچیدگی های این نظام و مسائل مربوط به آن تبعیت کند. روزگاری، زندگی در شهر بسیار ساده و مختصر بوده و حاکم وظایف مشخصی را در قبال شهروندان به عهده داشت. اما اکنون با آغاز تحولات اقتصادی-اجتماعی، زندگی در شهر دستخوش دگرگونی های زیادی شده و زندگی در شهرها بسیار پیچیده و به میزان زیادی متنوع شده است، همراه با این تحولات، نقش اداری نیز تغییر یافته و سازمان ها و نهادهای مختلف و متعددی شکل گرفته اند که به نوعی مدعی یا متولی انجام وظیفه ای در شهر شده اند (اسدی، ۱۳۸۴: ۴۷). امروزه بیش از ۹۰ درصد مردم کشور های پیشرفته در شهر ها زندگی می کنند این در حالی است که این روند در کشورهای در حال توسعه نیز به سرعت رو به افزایش است. به تعبیر بعضی از کارشناسان شهر پدیده ای زنده و پویاست چرا که مهمترین عنصر تشکیل دهنده آن موجودی زنده به نام انسان است. در اینصورت متناسب با رشد و توسعه شهرها در تمام جهان مدیریت شهری نیز به مرور تکامل یافته است به گونه ای که امروز چگونگی (الگوی مطلوب مدیریت شهری) یکی از اساسی ترین دغدغه های مدیران ملی و شهری به شمار می رود. شهرها خواسته یا ناخواسته تحت تأثیر عملکرد سازمان های مختلف در درون شهر و خارج از آن هستند. لزوم دستیابی به شکل مطلوب و پایدار توسعه شهری نیاز به تعامل و هماهنگی سازنده بین اجزای شهری را ایجاب می کند. در واقع اگر شهر را به